

Projekt ustawy o centrach usług społecznych

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Warszawa, 21 listopada 2018 r.

Projekt ustawy o centrach usług społecznych został opracowany i skierowany do konsultacji z inicjatywy Prezydenta RP.

Definicja usług społecznych

Działania o charakterze usługowym z zakresu:

- polityki prorodzinnej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- pomocy społecznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- edukacji publicznej,
- przeciwdziałania bezrobociu,
- kultury,
- kultury fizycznej i turystyki,
- pobudzania aktywności obywatelskiej

– organizowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, świadczone bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych lub ogółu społeczności lokalnej, zamieszkujących terytorium gminy.

Utworzenie centrum usług społecznych (CUS)

- W celu zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej w zakresie określonych usług społecznych oraz integracji tych usług gmina może utworzyć jednostkę organizacyjną – CUS.
- Utworzenie i prowadzenie CUS jest zadaniem własnym gminy o charakterze fakultatywnym.
- Rada gminy określa, w drodze uchwały, rodzaj i zakres usług społecznych, które przekazuje do realizacji centrum.
- Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi gminy oraz zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie.
- Centrum może realizować usługi społeczne będące zadaniami własnymi powiatu lub zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi powiatowi, po uprzednim zawarciu porozumienia pomiędzy gminą, która utworzyła centrum, a powiatem.

Zakres działania CUS

Centrum organizuje, koordynuje i integruje określone usługi społeczne dla społeczności lokalnej zamieszkującej terytorium:

- jednej gminy;
- co najmniej dwóch sąsiadujących ze sobą gmin, w przypadku zawarcia porozumienia

Zakres działania CUS

Jedna gmina

- Przekształcenie OPS w CUS i przejęcie wszystkich zadań OPS oraz realizacja co najmniej dwóch zakresów usług społecznych, które dotychczas nie były realizowane przez OPS.

Porozumienie

- Realizacja co najmniej dwóch zakresów usług społecznych wskazanych przez strony porozumienia.

Zadania CUS

CUS realizuje przekazane przez gminę do realizacji usługi społeczne:

- na podstawie obowiązujących przepisów określających zasady przyznawania i udzielania usług społecznych;
- na podstawie programów usług społecznych, przyjętych uchwałami rad gmin.

Zadania z zakresu pomocy społecznej centrum realizuje w trybie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Organizacja CUS

- dyrektor;
- zespół do spraw opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych (organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w liczbie dostosowanej do potrzeb wynikających z uwarunkowań lokalnych);
- zespół realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej – w przypadku utworzenia centrum z OPS (organizator pomocy społecznej, specjaliści z zakresu pracy socjalnej, specjaliści z zakresu pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej, pracownicy socjalni);
- stanowisko organizatora społeczności lokalnej;
- inne zespoły, jeżeli potrzeba ich utworzenia wynika z uwarunkowań lokalnych, rodzaju przekazanych centrum do realizacji usług społecznych lub innych zadań;
- w strukturze organizacyjnej centrum nie mogą funkcjonować jednostki zapewniające całodobowe usługi.

Dyrektor CUS

Dyrektorem centrum może być osoba, która:

- ma wykształcenie wyższe;
- ma co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe na stanowisku kierowniczym w podmiotach realizujących usługi społeczne;
- ukończyła szkolenie z zakresu zarządzania usługami społecznymi (szkolenia ma organizować ROPS);
- spełnia wymogi z ustawy o pomocy społecznej w przypadku upoważnienia do wydawania decyzji z pomocy społecznej.

Organizator usług społecznych

- organizowanie usług społecznych świadczonych bezpośrednio przez centrum na rzecz społeczności lokalnej oraz współpracy centrum z organizacjami, podmiotami i osobami realizującymi usługi społeczne na obszarze działania centrum;
- współpraca z organizatorem społeczności lokalnej, ukierunkowana na diagnozę potrzeb społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania centrum w zakresie usług społecznych, a także na wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjału społeczności lokalnej w świadczeniu tych usług i prowadzeniu działań wspierających osoby korzystające z usług społecznych;
- rozwijanie i koordynacja systemu usług społecznych jak najpełniej odpowiadającego na potrzeby społeczności lokalnej zamieszkującej obszar działania centrum;
- prowadzenie, aktualizacja i udostępnianie w Biuletynie Informacji Publicznej centrum informacji o usługach społecznych realizowanych przy udziale centrum;
- akceptowanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacji;
- organizowanie superwizji pracy socjalnej dla koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych.

Koordynator indywidualnych planów usług społecznych

- przeprowadzanie rozpoznania indywidualnych potrzeb (o tym szerzej mowa na kolejnych slajdach);
- opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacja;
- monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- koordynowanie usług społecznych udzielanych w ramach indywidualnych planów usług społecznych;
- przeprowadzanie z osobami objętymi indywidualnymi planami usług społecznych rozmów podsumowujących realizację tych planów;
- uczestnictwo w superwizji tworzenia i realizacji indywidualnych planów usług społecznych.

Organizator usług społecznych

- prowadzenie na bieżąco diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej;
- opracowywanie, w oparciu o diagnozę potencjału i potrzeb społeczności lokalnej, projektów planów organizowania społeczności lokalnej oraz ich realizacja;
- aktywizacja społeczności lokalnej, w szczególności przez motywowanie mieszkańców do podejmowania działań samopomocowych i wolontaryjnych na rzecz społeczności lokalnej, stanowiących uzupełnienie usług społecznych organizowanych przez centrum;
- inicjowanie działań wzmacniających spójność społeczności lokalnej, w tym więzi między mieszkańcami;
- współpraca z innymi osobami prowadzącymi działania animacyjne i inne formy pracy społecznościowej.

Plan organizowania społeczności lokalnej

Plan organizowania społeczności lokalnej zawiera:

- określenie celu planu;
- opis działań służących realizacji planu;
- terminy i sposób realizacji działań w ramach planu;
- listę realizatorów poszczególnych działań;
- okres trwania planu;
- szczegółowe harmonogramy realizacji planu, obejmujące okres jednego roku.

Plan organizowania społeczności lokalnej jest opracowywany na okres 3 lat i podlega aktualizacji w przypadku zmiany diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej. Zatwierdzenie planu należy do zadań dyrektora CUS.

Program usług społecznych

- Opracowywanie, przyjmowanie, realizacja oraz ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym.
- Programy usług społecznych mogą być kierowane do ogółu społeczności lokalnej lub do określonej grupy społecznej, jeżeli potrzeba skierowania usług do określonej grupy społecznej wynika z uwarunkowań lokalnych.
- Programy usług społecznych dotyczące usług społecznych, które są objęte innymi programami przyjętymi przez gminę, muszą być spójne z tymi programami.
- Gmina opracowuje programy usług społecznych korzystając z informacji wynikających z diagnozy potencjału i potrzeb społeczności lokalnej przygotowanej w centrum.

Program usług społecznych

Program usług społecznych określa:

- nazwę programu;
- okres realizacji programu;
- opis zidentyfikowanych potrzeb społeczności lokalnej uzasadniających wprowadzenie programu;
- cele programu i mierniki efektywności jego realizacji;
- charakterystykę społeczności lokalnej objętej programem, kryteria kwalifikacji do udziału w programie oraz kryteria wykluczające z udziału w programie;
- rodzaje usług społecznych oferowanych w ramach programu;
- zasady kwalifikowania do korzystania z usług społecznych w ramach programu;
- zasady ustalania i zwalniania z odpłatności za usługi społeczne udzielane w ramach programu, jeżeli program przewiduje odpłatność za usługi społeczne;
- organizację programu, w tym etapy realizacji programu;
- sposób monitorowania i oceny programu;
- budżet programu oraz źródła jego finansowania.

Program usług społecznych

Po zakończeniu programu gmina sporządza informację z realizacji programu usług społecznych.

Informacja zawiera:

- nazwę programu;
- okres realizacji programu;
- opis osiągnięcia celów programu;
- ilość osób objętych programem, z podziałem na usługi, z których korzystały;
- wyniki monitorowania i oceny programu;
- koszty realizacji programu.

Kwalifikowanie do korzystania z usług w programie

- Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programu usług społecznych odbywa się za pośrednictwem CUS, na wniosek osoby zainteresowanej, przedstawiciela ustawowego osoby zainteresowanej, albo opiekuna faktycznego osoby zainteresowanej.
- Jeżeli program usług społecznych przewiduje odpłatność za usługi społeczne udzielane w ramach programu, osoby zakwalifikowane do korzystania z tych usług wnoszą opłatę na konto gminy albo centrum, w wysokości i terminach ustalonych przez centrum zgodnie z programem usług społecznych.
- Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programów usług społecznych może poprzedzić opracowanie przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, w porozumieniu z wnioskodawcą, rozpoznania indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej.
- Kwalifikowanie osób do korzystania z usług społecznych w ramach programów usług społecznych na podstawie indywidualnych planów usług społecznych, jak również bez ich opracowywania nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i odbywa się zgodnie z kolejnością złożonych wniosków, z zastosowaniem ograniczeń i limitów przewidzianych w programie usług społecznych.

Kwalifikowanie do korzystania z usług w programie

Na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb koordynator indywidualnych planów usług społecznych:

- opracowuje, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, indywidualny plan usług społecznych, z których osoba zainteresowana będzie mogła korzystać w ramach programów usług społecznych lub
- przekazuje wniosek, za zgodą wnioskodawcy, do rozpatrzenia w całości lub w części przez zespół centrum realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej lub inny zespół w CUS, jeżeli wnioskowane usługi społeczne mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez ten zespół, lub
- przekazuje wniosek, za zgodą wnioskodawcy, do rozpatrzenia w całości lub w części przez urząd gminy lub jednostkę organizacyjną gminy, jeżeli wnioskowane usługi społeczne mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez urząd gminy lub jednostkę organizacyjną gminy.

Indywidualny plan usług społecznych (IPUS)

- IPUS opracowuje się w przypadku konieczności koordynacji usług społecznych udzielanych osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące.
- IPUS jest opracowywany przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia wystąpienia z wnioskiem o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych.
- Koordynator IPUS monitoruje na bieżąco realizację opracowanych przez siebie indywidualnych planów usług społecznych.
- Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 6 miesięcy, dokonuje podsumowania realizacji w centrum IPUS przedstawia to podsumowanie dyrektorowi centrum oraz organizatorowi społeczności lokalnej.
- Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 3 miesiące, organizuje spotkanie koordynatorów IPUS, służące bieżącemu omówieniu opracowywania i realizacji tych planów, w tym współpracy z realizatorami usług społecznych. Na spotkanie organizator może zaprosić przedstawicieli realizatorów usług społecznych.

Dziękuję za uwagę

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH